

పదేండ్లలో పది జిల్లాలకూ నీళ్లు

తెలంగాణ జలబాంధారం.. మల్లన్నసాగరం

ఉమ్మడి

నా తెలంగాణ కోటి ఎకరాల మాగాణం

- 2014-15నాటికి**
- అప్పటి ప్రభుత్వాలు సాగు నీరందించాలని ప్రతిపాదించిన భూమి: 56 లక్షల ఎకరాలు
  - సాగు నీరున్నది: 22.76 లక్షల ఎకరాలు
  - అందులో వరి సాగు: 22 శాతం
  - రాష్ట్రం ఏర్పడేనాటికి ధాన్యం దిగుబడి: కేవలం 68 లక్షల టన్నులు
-
- 2014-2022 వరకు..**
- సాగునీరువ్వాలని కేసీఆర్ ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా పెట్టుకున్న భూమి: **1.25 కోట్ల ఎకరాలు**
  - సాధించిన ఆయకట్టు: **1.12 కోట్ల ఎకరాలు**
  - 2022 వరకు పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల పూర్తి, నూతన ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం ద్వారా కొత్తగా సాగులోకి వచ్చిన భూమి: **17.23 లక్షల ఎకరాలు**
  - స్థిరీకరించిన ఆయకట్టు: **16.17 లక్షల ఎకరాలు**
  - మిషన్ కాకతీయ ద్వారా చెరువుల కింద స్థిరీకరించిన పంట భూమి: **15.05 లక్షల ఎకరాలు**
  - చిన్న చెరువుల కింద కొత్తగా సాగులోకి వచ్చినది: **1.58 లక్షల ఎకరాలు**
  - చిన్న చెరువుల కింద స్థిరీకరించినది: **27,500 ఎకరాలు**
  - కేసీఆర్ ప్రభుత్వం వేదేండ్ల వ్యవధిలో సాధించిన మొత్తం ఆయకట్టు: **75.10 లక్షల ఎకరాలు**
  - ఇవికాక (ఓక భోరు కింద 1.5 ఎకరాల లెక్కన) 30 లక్షల బోర్ల కింద సాగువుతున్న భూమి: **45 లక్షల ఎకరాలు**
  - తెలంగాణలో నివసించే భూమిలో వరి సాగు వాటా: **63 శాతం**
  - ప్రస్తుతం తెలంగాణలో ఉత్పత్తి అవుతున్న ధాన్యం: **3.50 కోట్ల మెట్రిక్ టన్నులు**

గోదావరి.. కృష్ణమ్మ.. తుంగభద్ర జీవనదులు.. మానేరు.. ఆకేరు.. మున్నేరు ఊరూరికి వాగులు.. కాకతీయులు నిర్మించిన సముద్రాల్లాంటి తటాకాలు.. అయినా నదిగట్టునున్న మడిశెల్వనే తడవదు. పల్లె గొంతు తడవనే తడవదు. అయిటి పూనిదంటే మొగులును చూడక తప్పదు.

ఇదీ 60 ఏండ్ల తెలంగాణం. కాంగ్రెస్ ఏవికల పాప ఫలం.

కేసీఆర్ స్వరాష్ట్రం తెచ్చిన తర్వాత.. ముఖ్యమంత్రిగా పగ్గాలు చేపట్టిన పదేండ్లు పాలించిన తర్వాత తెలంగాణలో ఇప్పుడు ఏదిక్కు చూసినా జల రాజులే. అటు భూగర్భం నిండా జలనిధులే. స్వరాష్ట్రంలో ఏటిబడ్డనే కాదు.. తెలంగాణ నడిగడ్డపైన.. ఆదిలాబాద్ పటార్లపైన.. నల్లగొండ గుట్టలపైన.. ఖమ్మం మెట్టుపైన.. ఎర్ర శెల్వల్లో.. నల్ల రేగళ్లల్లో.. ఎడారి భూముల్లో.. మొత్తంగా ఉమ్మడి పది జిల్లాల్లో.. నలు మూలల్లో జలసమృద్ధి.. ఊరూరా ఊట చెలిమెలు.. ఒకనాటి కరువు నీమల్లోనూ కనుచూపుమేర పచ్చని పంటలు.. విరబూని నవ్వుతున్న పత్తిపూలు.. పాలుపోసుకుంటున్న కంకులు.. ఇదీ కేసీఆర్

ఇదీ పదేండ్ల తెలంగాణ సాధించిన జల విజయం. కేసీఆర్ జల విన్యాస ఫలం.. ఫలితం. మన తెలంగాణ కోటి ఎకరాల మాగాణం.

కేసీఆర్ వాచ్చినంక!

ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్

2013-14 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 1,39,169 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 1,51,598 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **8,00,805 ఎకరాలకు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **8,18,215 టన్నులు**

ఉమ్మడి కరీంనగర్

2013-14 నాటికి సాగు నీరిచ్చింది: 4,63,211 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 5, 59,982 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగు నీరిస్తున్నది: **12,61,214 ఎకరాలకు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **35,10,573 టన్నులు**

ఉమ్మడి ఖమ్మం

2013-14 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 2,53,300 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 3,69,342 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **3,95,055 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **10,69,536 టన్నులు**

ఉమ్మడి నిజామాబాద్

2013-14 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 7,50,623 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 8,20,453 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **13,42,441 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **44,60,064 టన్నులు**

ఉమ్మడి వరంగల్

2013-14 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 4,43,123 ఎకరాలకు
నాడు వరి దిగుబడి: 5,72,942 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **8,96,789 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **25,82,372 టన్నులు**

ఉమ్మడి నల్లగొండ

2014-15 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 7,50,623 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 8,20,453 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **13,42,441 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **44,60,064 టన్నులు**

ఉమ్మడి మహబూబ్ నగర్

2014-15 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 2,23 లక్షల ఎకరాలకు
వరి దిగుబడి: 2,15,022 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **9,58,681 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **19,29,743 టన్నులు**

ఉమ్మడి రంగారెడ్డి

2014-15 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 1,02,374 ఎకరాలకు
ధాన్యం దిగుబడి: 61,406 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **2,44,420 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **5,86,273 టన్నులు**

ఉమ్మడి హైదరాబాద్

ఆయకట్టు లేదు.. ప్రతిపాదిత ప్రాజెక్టు: తాగునీటి కోసం.. కాశ్యోశ్రం ద్వారా హైదరాబాద్ సిటీకి 30టిఎంసీల తాగునీరు. పరిశ్రమల కోసం 16 టీఎంసీలు పూడిక తీసిన చెరువులు: **156**

ఉమ్మడి నిజామాబాద్

2013-14 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 4,28,888 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 2,62,787 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **10,25,232 లక్షల ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **27,61,659 టన్నులు**

ఉమ్మడి వరంగల్

2013-14 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 4,43,123 ఎకరాలకు
నాడు వరి దిగుబడి: 5,72,942 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **8,96,789 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **25,82,372 టన్నులు**

ఉమ్మడి నల్లగొండ

2014-15 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 7,50,623 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 8,20,453 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **13,42,441 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **44,60,064 టన్నులు**

ఉమ్మడి మెదక్

2014-15 నాటికి సాగునీరిచ్చింది: 2,43,303 ఎకరాలకు
వరి ధాన్యం దిగుబడి: 2,39, 779 టన్నులు

2022-23 నాటికి సాగునీరిస్తున్నది: **7,99,219 ఎకరాలు**
వరి ధాన్యం దిగుబడి: **24,99,629 టన్నులు**

బోరుబావులే మేజర్ ప్రాజెక్టు

తెలంగాణ ఏర్పాటు నాటికి రాష్ట్రంలో మొత్తం సాగుయ్యక భూమిలో 74 శాతం మేరకు బోరుబావుల కింద ఉండేది. కాబట్టే కింద 15 శాతం, పంచ ఫలం, వాత వడదల కింద 11 శాతం మాత్రమే సాగుయ్యేది. స్వల్ప సాగు కలుపుకు ప్రాజెక్టుల కట్టడం, చెరువుల నిర్మాణం వంటివి ముఖ్యంగా భూగర్భజలాల అవసరం లేకపోవడం, కిరీటం కోసం అనేక తెలంగాణ ప్రభుత్వం గుర్తించి గుర్తించి, పనుల సంఖ్యలో, వరిలో కీళ్లలో బోర్లు చేయడం, నీటి టిటర్ల అని పెయిల్ అవడం వంటివిగా వారిని, నిన్ను రోల్లూ బావుల ద్వారా సాగుచేయడం వంటివి ఉండదు. ఏ అల్ల రాతి మట్టం? ఎప్పుడు గంటలు ఉంటుందో? ఎప్పుడు పోతుందో? తెలియదు. రాష్ట్ర ఏర్పాటు నాటికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం దాదాపు 20 లక్షల బోరుబావులందాగా వారికి సాగుయ్యడం మాత్రం 23 లక్షల ఎకరాల మాత్రమే. అది కూడా వచ్చినా సైరంగా ఉన్నది లేదు. వానలు పడినా ఎవరి బావాలైన దున్నది.

స్వరాష్ట్రంలో సీఎం కేసీఆర్ అమలు చేస్తున్న బహుముఖ జలసంరక్షణ చర్యల ఫలితంగా బోరుబావుల కింద వ్యవసాయం వదులు గలూ మారాలి. మిషన్ కాకతీయ, మేన్ ధాన్యం నిర్మాణం, ప్రాజెక్టులతో చెరువుల అవసరం ఫలితంగా తెలంగాణ అంటిలా భూగర్భజలాల గణనీయంగా పెరిగింది. అనే సమయంలో ప్రభుత్వం ఉచితంగా 24 గంటలపాటు నాణ్యమైన కొండును అందిస్తుంటుంది బోర్లు నిండుగా వాటికి సాగుయ్యాయి. ప్రస్తుతం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 1.10 కోట్ల ఎకరాల సాగువుతుందిగా, అందులో దాదాపు 45 లక్షల ఎకరాలు 80 లక్షల బోర్ల కింద సాగువుతున్నది.

